

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ
Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...**

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

17. Benè sperandi rationes à bonis præteritis suppeterem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

C A P V T XVII.

Bene sperandi rationes homini suppetere à bonis acceptis.

Plerimū sunt quæ nos ad spem vehementer vocant, nonnulla recensēbimus.
Ac primò, illud est maximè obuium, humanaeque familiare naturæ, ut si
cuius in nos benevolentiam, maximis in rebus, per frequenter & prolixè benefi-
cam, sumus experti, huic profecto insignitè ingrati & injuriosi simus, si ex mera
timidioris animi nostræ suspektione, per amico viro diffidimus: annon, vel id vñū,
ingentes animorum alienationes pariet? Finge animo, quamquam in te latis ob-
uiis, fictione quid est opus? sed finge tibi amicum, fratrem, patrem amantissimum,
cuius in multis, & maximè arduis rebus summa cum fide, præstò semper fuerit
industria, ille te periculis eripuerit, moribis leuarit, sumtibus iuuerit, honore
cumularit; nullo suo cōmodo, tui solius gratia, non tardò, & grauitate, de fortunis,
honore, vita periclitatus; hunc suum in te animatum annorum longa serie, variā-
que in dirissimorum casuum acerbitate constantia comprobarit, adeò vt nulla
iusta, de eius in te ardentissimo amore, dubitandi causa emergere posse videa-
tur. Iam, si quopiam in congressu, vultu seueriore minus tibi arrisit, semel vi-
sus est, annon summa vecordia dementire dicēdus es, si hinc iratus & suspicio-
num plenus te proripis, apud tuī similes congerrones vanas de amico que-
relas deponis, de tuis rebus apud illum taces, alios consulis, totque annorum
tam fida obsequia, vnius vultus & concessionis fastidio, obliuione sepulta
iacent? Scilicet! amore tui, grauia, dura, laboriosa multa, tum à te, tum ab aliis
pertulit, fidemque tot annis probauit suam; tu verò per breui momento, tenuis
auræ leui susurro deiceris, ad inexplotatos amores & infida consilia, male re-
pudiatis veteribus cōuolas? quid tibi mentis erit, quid frontis, vbi vñquā tuam
bonus ille amicus ingratitudinem exprobare cōperit? si ab alienetur, irascatur,
indignetur, si te de iniuriæ atrocitate, de fide toties explorata, sed nunc demum
absque ratione in suspicionem vocata cōpellet, annon obmutescet, annon pu-
dore suffundēris? Et hæc quidē homini; quid ergo si te talē præbeas Deo: à quo
in nos, homines nihil, quæ non exstant beneficia? quæ non amoris, benevolen-
tiæ, ac plusquam paternæ prouidentiæ argumenta perpetua! quām splendida,
cæloq; terraq; donaria! quām singularia, vel in periculis præsidia, vel in ege-
state subsidia, vel in infirmitate leuamina, vel in dolore solatia! quām certæ
ad salutem viae, ad æternitatem præmonstrationes, prænotiones ad gratiam, ad
gloriæ incitationes? deniq; qui pigius vitæ, æqualem sibi Filium peccatoribus,
nec opinantibus, & auersis, prior vñtrò obtulit, maiusne aliquid cōfirmandæ fi-
ducia potuit? quām multas etiā diuinæ erga se benevolentia demonstrationes,

cūn

cum reliquā vitā, tum quotidie sentiunt singuli? & erit qui post tot amoris, prouidentiæ, curæque solicitæ significationes, se totum, suaque omnia, securus, certaque fiducia, prouidentissimo, potentissimo, amantissimo Patri Deo non committat? & ad vanas incertasque hominum prouidentias, proh! infelici conuersione confugiat? & quomodo hunc melius quam propheticis vocibus alloquemur? Ini consilium, coge concilium, & consilium dissipabitur; loquimini verbum, & non fiet; quia non est vobiscum Deus. Stulti facti sunt principes Taneos; sapientes consiliarij Pharaonis dederunt consilium insipiens. Dominus miscuit in medio eorum spiritum vertiginis, & errare fecit, sicut errat ebrius & vomens. Et nunc, quid tibi vis in via Ægypti? quid tibi cum via Assyriorum? Arguet te malitia tua, & auersio tua increpabit te: & scies, & videbis, quam malum & amarum sit reliquissime te Dominum Deum tuum, Deum aquæ viuæ fontem; scilicet, ut tibi cisternas foderes, cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas! Audite quæ Dominus loquitur; iudicium Domini cum populo suo; Popule meus quid feci tibi, aut quid molestus fui tibi? Quid vos, aut patres veltri inuenerunt in me iniurias, quia elongauerunt a me, & ambulauerunt post vanitatem, & vani facti sunt? Verè, sanctissime mihi Deus, ita est, fallaces & mendaces, & folij instar quod vento rapitur, sunt filii hominum; momento dissibuntur, ipsique, & cogitationes eorum peribunt; Tu autem idem ipse es, & permanes in æternum, solus bonus & misericors, cuius potestas sempiterna, & regnum ingenerationem & generationem: iuxta voluntatem tuam facis tam in virtutibus carli quam in habitatoribus terræ; omnia operata tua, & viæ tuae iudicia, & gradientes in superbia potes humiliare. Videbunt multi & timebunt, & sperabunt in Domino. Beatus vir, cuius est nomen Domini spes eius: & non respexit in vanitates & insanias falsas.

Ad quas postquam improuide confugisti, ô ingratissime Iudeorum rex Asa, quam subito, a summa felicitate, ad miseriariam summam derurbatus! & verò pro ratione spei tuae, nonne utriusque tu ipse tibi fortunæ faber fuisti? Illustre sanè est quod hinc a sacris Literis hautimus exemplum. Insurrexit contra Iudeos, Asa regnante, rex Æthiops, trecentosque falcatos currus, ea tempestate belli robur ingens, deciesque centena milium milia sub signis habebat: ad tantas bellicosque numerosi quod hostis copias expauere Iudei, sed resumis fortiter animis, iuit ramen obuiam Asa, Deoque præfidens orabat; Adiuua nos Domine Deus noster: in te enim, & in tuo nomine habetis fiduciam, venimus contra hanc multitudinem. Domine, Deus noster tu es, non preualeat contrate homo. Quid igitur? exterruit Deus Æthiopas, fusi fugati que, & ad intercessionem cœli sunt. Cum quod onus eius praeda, prælioque, victor, triumphans redit exercitus, quo commendator auxiliu domini memoria redderetur, occurrit Azarias Propheta, Spirituque Dei intus agitante, clamauit, Audite me Asa, & omnis Iuda, & Benjamin: Dominus vobiscum, quia fuisti cum eo. Si quæsteritis eum, innuenietis: si autem dereliqueritis eum, derelinquet vos.

Et

*Isa. 16.
Cap. 9.
Cap. 19.*

Ierem. 2.

Mich. 6.

Ierem. 2.

Dan. 4.

Psalm. 19.

*2. Paralip.
c. 14. & 15.*

Et quidem benè hactenùs; fueratque post opem tam explorato perceptam, maioris in Deum fiduciæ atque gratitudinis incrementa speranda: sed, ô vitream hominum ad diuina suspicienda constantiam! ô nimiam ad humana subsidia respectanda pronitatem! ecce tibi, Israëlis rege, arma aduersus Iudam mouente, ab impissimo Syriæ rege, Iudeisque infenissimo, emendicat rex Iudeus auxilia, ipsos etiam sancti templi thesauros ad id impetrandum exhaustit. quid igitur ex illo tempore, regi Asæ retro omnia fluere, infortunatè cedere, bella consurgere, donec longa ægritudinis tare consumtus est. Nec verò, quo founte tot mala profluxerint, in dubio reliquit Deus; Prophetam enim misit, qui exprobraret, quod ad Syrum potius, quam ad Deum respexisset; Nonne Aethiopes & Libyes, inquietabat, multò plures erant quadrigis, & equitibus, & multitudine nimia? quos cùm Domino credidisse, tradidit in manus tuas? Oculi enim Domini contemplantur vniuersam terram, & præbent fortitudinem, his qui corde perfecto credunt in eum. Stultè igitur egisti, & propter hoc ex præsenti tempore, aduersum te bella consurgent. Ita Propheta. Cuius auctoritate, ut & miserando Asæ regis casu, docemur, quam nos oporteat, à sancta in Deum fiducia, cuius in nos infinita tenemus argumenta, nusquam vel leuissimè dimoueri.

Ad hoc ipsum nos reuocat Magnus Gregorius quando monet, *Cum nos de sperationis procella conturbat, verba sunt sancti Doctoris, concussa mens citius in portum spei se collocat, si causas suas cum Domino subtiliter pensat, si bona eius ad memoriam reuocat, si mala qua bonis eius reddidit, apud semetipsam callide non excusat: si perpendit quid ab eo iustè meruit, & quid clementer accepit, si vitam suam viuaciter disertit, — si factam se que non erat, meminit, si illuminatam se atque subleuatam que in tenebris iacebat agnoscit. — — — speranda fuerant superna adiutoria, etiam si nulla beneficia præcessissent; spem de futuris recipit, qui transacta beneficia recognoscit. — Quantis est periculi, transacta munera cernere, & futura desperare? quanti est periculi, si in hac procella tribulationum, de sperationis naufragio frangimur, qui ad portum spei, velut immensis funibus, præteritis donis ligamur? Vbi, cetera quidem benè, at illud meo iudicio quam optimè, quod præsentissimi dicit esse periculi, si spem, quam præterita beneficia confirmant, grauior tentationis procella conuallat; etenim quiliberalitati, semper adhuc in se profusa diffidit, illa sanè præbet indignum: atqui Dei à nobis larga bonitate recedente, in quantas redigemur angustias? quot nos vndeque mala vallabunt: æternus dirissimis hostibus futuri risus & opprobrium.*

*lib. 26. Mor
c. 16. vel 17.*